

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Vår dato: 2012-09-21
Side 1 av 2
Saksbehandler: Gaute Egeland Sanda

Høringsuttalelse til forslag til endring i kontrollforskriften

Vi viser til endringsforslaget til forskrift nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariff, som ble sendt ut 19. juni 2012. NVE foreslår blant annet en endring i modellen for beregning av referanserenten, som vil gi en økning i de årlige inntektsrammene på 5 til 7 prosent. Hydro er stiller spørsmål ved grunnlaget for endringen og er bekymret for konsekvensene hvis dette gir økte nettatariffer for konkurranseutsatt industri.

Endringer i NVE sin referanserente

NVE begrunner endringene i NVE-renten med at det må tilrettelegges for at nettselskapene skal kunne gjennomføre nødvendige tiltak i nettet. Vi stiller spørsmål til sammenhengen mellom denne begrunnelsen og de tilsynelatende tekniske endringene i beregningen. Er nettselskapenes lønnsomhet og deres evne til å skaffe finansiering en hindring for å utføre nødvendige tiltak i kraftnettet framover?

Vi er heller ikke sikker på at de grunnleggende antagelsene om nettselskapenes risiko har en god forankring i de faktiske forhold. For det første er selskapene monopoler og dermed i en særstilling hva gjelder risiko. NVE regulerer dessuten inntektsrammen for hvert enkelt selskap årlig og kan gi kompensasjon for forhold som gjelder hele bransjen, deler av den eller et enkelt selskap. Nettselskapene har i tillegg ett sikkerhetsnett gjennom en garantert gjennomsnittlig minimumsavkastning på 2%, samt en sikret rimelig avkastning på investert kapital ved effektiv drift. Hydro savner en sterkere vektlegging av dette faktum og en mer grundig diskusjon av risikoen i nettbransjen i høringsdokumentet.

I høringsnotatet er risikoen i norsk nettbransje vurdert med utgangspunkt i og i noen tilfeller side-stilt med øvrig kraftbransje. I vedlegg 1 hevdes at "det er ingen åpenbare fordeler for eierne ved bruk av for mye gjeld i kraftvirksomhet og for ledelsen i offentlig eid virksomhet er det velkjent at egenkapital er mest populært." Denne påstanden er etter vårt syn ikke noe velfundert grunnlag for å unnlate en mer grundig vurdering av risiko og mulighetene for økt gjeldsgrad. Kraftproduksjon har en markedseksposering mot kraftprisen og har dermed risiko knyttet til forhold utenfor egen drift. Sammenlignet med dette er risikoen i nettvirksomhet svært lav og bør dette etter vårt syn gi et godt grunnlag for å oppnå meget attraktiv gjeldsfinansiering.

Alt i alt bør det være rimeligere å finansiere nettinvesteringer enn andre investeringer i kraftbransjen. Dersom nettselskapene faktisk har problemer med å finansiere økte investeringer, ligger årsaken neppe i for lav lønnsomhet i bransjen. Ytterligere fokus på kostnadseffektiv nettvirksomhet vil gi en utvikling som tilfredstiller både nettselskaper og nettkunder.

Den kraftintensive industrien vil rammes hardt av den foreslåtte renteendringen. Statnett har estimert at inntektsrammen for sentralnettet vil øke med 500 millioner i 2013. Dette forsterkes i årene framover som følge av den omfattende utbyggingen og oppgraderingen av sentralnettet som er planlagt fram mot 2030. Nytt nett innebærer høye kapitalverdier, og med NVEs forslag vil inntektsrammene og tariffgrunnlaget øke betydelig de nærmeste årene. Med dagens tariffmodell

gir dette en ytterligere økonomisk belastning på allerede pressede industrielle aktører, noe som forsterker behovet for en ny tariffmodell for kraftintensiv industri.

Håndtering av mer- og mindreinntekt

NVE foreslår å endre håndteringen av mer- og mindreinntekt ved å øke incentivene for å redusere denne. All mer- og mindreinntekt innenfor 25% av selskapenes totale inntekt eksklusiv KILE skal renteberegnes med risikofri rente (årsgjennomsnittet av NIBOR). For merinntekt utover 25% skal NVE-renten legges til grunn for renteberegningen, mens mindreinntekt utover 25% skal avskrives.

Hydro er positiv til at NVE skjerper renteberegningen av merinntekten og at mindreinntekt utover 25% av tillatt inntekt avskrives. Vi mener likevel at kravene burde skjerpes ytterligere. For å sikre incentivet til å tilbakebetale merinntekt raskest mulig, bør renteberegningen for slik merinntekt økes til et nivå som minst tilsvarer selskapenes gjeldsfinansieringskostnader.

Statnett har de siste årene akkumulert en stor merinntekt, og nivået ligger nå på rundt 50% av tillatt inntekt. Statnett bruker denne saldoen aktivt til å redusere egne finansieringskostnader og dempe tariffeffekten av store investeringer de kommende årene. Hydro mener at merinntekten bør tilbakebetales raskere gjennom lavere tariffer i 2013 enn det Statnett legger opp til.

Statnetts strategi støttes av underliggende nettselskaper som ønsker stabile tariffer. Disse nettselskapene har imidlertid ingen økonomiske konsekvenser av en slik praksis. Det er prinsipielt betenkelig at det tillates å tilbakeholde så store verdier fra blant annet kraftintensiv industri. Vi kjenner til at flere nettselskaper ønsker en utsettelse av endringen av merinntektshåndteringen. Hydro mener at NVE må praktisere likhet for nettselskaper og kunder, og at denne endringen må komme *samtidig* med endringen av modellen for beregning av NVE-renten.

Med hilsen

Stein Øvstebø
Leder for Kraftsystemer & Nett
Norsk Hydro ASA